

B.Com. (Part-I) (Semester-II) Examination
(Optional Languages)
MARATHI

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

सूचना :— सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.

1. मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक यांच्या व्यक्तित्वाचा परिचय तुमच्या शब्दात घडवा.
किंवा
मलालाने तिच्या भाषणातून कोणते संवेदन प्रकट केले आहे ? 10
2. स्वातंत्र्याची व्याख्या सांगून स्वातंत्र्याचा आशय स्पष्ट करा.
किंवा
डॉ. प्रल्हाद लुतेकर यांनी 'सारे युग वाट पाहत आहे !' या पाठात आजच्या युगाचे कोणते मागणे अधोरेखित केले आहे ? 6
3. 'दिंडी गेली पुढे' या पाठात वारकऱ्यांना कोणता धडा मिळतो ?
किंवा
अवधूतचे व्यक्तिचित्र रेखाटा. 10
4. 'गोदो' या ललित लेखाचे आशयसूत्र स्पष्ट करा.
किंवा
अनंत नानोटी यांचे जन्मचिंतन तुमच्या शब्दात स्पष्ट करा. 6
5. आदिवासी समूह कोडीत कसे सापडले, ते स्पष्ट करून सांगा.
किंवा
'देणं' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा. 10
6. 'माय' या कवितेचा आशय स्पष्ट करा.
किंवा
'दरवेशी' या कवितेतून सामान्य माणसाची अस्वस्थता कशी व्यक्त झाली आहे ? 6
7. पत्रव्यवहार म्हणजे काय ते सांगून पत्रव्यवहाराचे स्वरूप स्पष्ट करून सांगा.
किंवा
मागणीपत्र म्हणजे काय हे सांगून मागणीपत्राचा नमुना तयार करा. 10
8. खालील उतारा वाचून त्याचा आशय लिहा.

भावेताली स्पर्धेच्या युगात सगळकडे शर्यती चालल्या आहेत. भांडवल देऊ शकत नसल्याने आईवडिलांवर राग धरणारे महान सुपुत्र दिसतात, तर माझ्या शिक्षणाला भारतात वाव नाही, म्हणत परदेशी पळणारे देशभक्तही सापडतात. या जीवधेण्या स्पर्धेमध्ये स्वतःच्या क्षमतांच्या पलकडची स्वाने पाहणे, कष्टाशिवायच्या यशाची आशा धरणे, स्वतः पुढे येण्यासाठी इतरांना मागे खेचणे, प्रसंगी चुकीची साधने, मार्ग वापरणे हे सर्व आपल्याला पदोपदी दिसत असते.

शिक्षणपद्धतीवरही आपण मनसोक्त टीका करतो, वाचतो, ऐकतो, पण तरीही आपली सगळी तडफड त्याच शिक्षणप्रणालीतील ठरावीक अभ्यासक्रम पूर्ण करणे यासाठी चालते. नंतरचे आयुष्य, त्यात सामोरी येणारी परिस्थिती आणि आपल्याला मिळणारे शिक्षण यांची सांगड खूपच कमी असते. त्यात स्वतःची आवड, क्षमता आणि विद्यापीठाचे शिक्षण यांचीही परस्पर संगत जमली नाही, तर नक्कीच आयुष्यभर पदोपदी ठेचा लागण्याचा संभव असतो.

एखादी विद्याशाखा अभ्यासासाठी निवडणे, त्यात पारंगत होणे आणि त्या विद्याशाखेत व्यवसाय करणे, नोकरी करणे यात खूपच फरक आहे. प्रत्यक्ष कामाच्या ठिकाणचे वातावरण व परिस्थिती याचा आधी कधीच अनुभव नसतो आणि मग कामाच्या ठिकाणी कंटाळा, निराशा, न्यूनगंड जाणवू लागतो.

स्वतःच्या क्षमतांचा दहावी-बारावीत नीट अंदाज येत नाही. संभाव्यतालये अभ्यासाचे वातावरण व दडपण, परीक्षेचा ठराविकपणा व त्यांना अनुसरून क्लासेसमधून मिळालेल प्रशिक्षण यांचाच आपल्या कामगिरीमध्ये जास्त वाटा असेल, तर दहावी, बारावीचे यश नंतर टिकवणे खूप अवघड जाते आणि त्यातून न्यूनगंड, निराशा समाजाबद्दलची एक उगीचच चीड मनामध्ये भरून राहू शकते.

वा.वि. कुलकर्णी

किंवा

The most important aspect of a leader is building trust and credibility. Trust is not necessarily nice and soft. It may be harsh. The important point being consistency is an essential attribute. Therefore, as a leader, one of the things-that one needs to do is to constantly watch oneself.

6

9. (अ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा :

- (i) 'फीअर ऑफ फीडम' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ? 1
- (ii) 'लाटणे मोर्चा' कोणत्या नेतृत्वात निघाला होता ? 1
- (iii) शिक्षणातून आलेले थिटेण्ण संपून काय व्हावे, असे लेखकाला वाटते ? 1
- (iv) कुराणातील 'इक्रा' या शब्दाचा अर्थ काय ? 1

(ब) योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा.

- (i) आईनं एका फडक्यात _____ पीठ बांधून दिलं. 1
(अ) ज्वारीचं (ब) गव्हाचं (क) सतूचं
- (ii) _____ दिंडीच्या प्रवासासाठी प्रारंभ व्हायचा. 1
(अ) नागपूरहून (ब) अमरावतीहून (क) वर्धेहून
- (iii) त्याला काई आपला इलाज नाई _____ रुपये भाव देतो आता. 1
(अ) सव्वाशे (ब) दडिशे (क) अडीचशे
- (iv) मजुरीचं _____ आक्काच्या खांद्यावर होमचं 1
(अ) 'ताण' (ब) 'जू' (क) 'दडपण'

(क) योग्य जोड्या जुळवा :

- (i) नारयण कुळकर्णी कवठेकर (अ) दरवेशी 1
- (ii) उषाकिरण आश्राम (ब) बुद्ध 1
- (iii) अजीम नवाज राही (क) कबीर 1
- (iv) वीरा राठोड (ड) निवडुंग 1
(इ) धूमेल

(ड) वाक्य पूर्ण करून लिहा :

- (i) पत्रलेखन हा परस्परांतील _____ एक प्रभावी आणि उपयुक्त प्रकार आहे. 1
- (ii) घरगुती भाषेत आपण फार _____ बोलतो. 1
- (iii) तक्रारपत्राची भाषा _____ असूनये. 1
- (iv) व्यवहार म्हणजे _____ केलेली देवधेव 1